

Maandag wasdag

(verhaal van Theo Dinnissen)

Als je vroeger door de dorpen fietste zag je overal schone was, netjes geordend, aan de waslijn hangen. Dit was voor menige huisvrouw een minder leuk en zwaar karwei.

Op zondagavond werd de soppot opgestookt om de was voor te koken.

Bij families die niet in het bezit waren van een soppot gebeurde dit meestal in een zware zinken wasketel op een komfoortje of primus gasbrander in het achterhuis of schuurtje.

Op maandagmorgen vroeg begon moeder de vrouw, vaak met hulp, met spoelen, boenen en opspoelen van de grote lakens en slopen, sokken, ondergoed en wat er nog meer in de wasketel zat.

Op een wasbord werd de was met de hand schoon geschrobd. Het bord bestond uit een houten omlijsting van ongeveer 30 bij 40 cm met een gegalvaniseerd geribbeld schrobvlak. Hier werd het wasgoed opgelegd en geschrobd met een harde borstel en zachte groene of Sunlightzeep.

Daarna moesten ze alles met de hand uitwringen.

Omdat wij een winkel hadden waren er allerlei merken waspoeder en zeep in huis. Een paar herinner ik mij nog, zoals Omo, Persil, Dobbelman, Castella, Klok, zachte groene zeep, soda en stangen Sunlightzeep.

Verder was er bleekwater en Reckitt Blauw uit een zakje voor het bleken van de lakens. Wij hadden thuis zoals de meeste gezinnen een wasbord, een stamper, een wringer, een waslijn met houten knijpers en een bleekveldje.

Als bij mijn vriendje de geit op het bleekveldje aan een tui had gestaan om te grazen, moesten zij zondag's keutels verwijderen omdat het gras schoon moest zijn.

Dit noemden wij bij ons thuis gekscherend: ze zijn weer aan het keutels rapen.

Als mijn moeder klaar was werd de wasketel omgeschud op de vloer van ons washok en die werd meteen geschrobd.

Een vieze geur van warm waswater met de vette walm van het wasmiddel vulde dan het hele hok als het waswater wegstroomde naar het gootje van de put.

Het vel van haar handen was rood en rimpelig geworden van al dat wassen. Een leuke klus was het niet en mijn vader zorgde ervoor dat er een langzaamwasser met wringer en een losse centrifuge kwam. Dit was al een hele verbetering. Maar de volautomatische wasmachine die later kwam is voor veel vrouwen een geweldige uitvinding gebleken.

Theo Dinnissen